OSIGURANJA MOTORNIH VOZILA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Vuko, Martin

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:370737

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

OSIGURANJA MOTORNIH VOZILA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Mentor: **Student:**

Prof. dr. sc. Marijana Ćurak **Martin Vuko**

Split, svibanj 2016.

SADRŽAJ:

1. **UVOD** **4**
2. **OBVEZNO OSIGURANJE OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI** **5**
   - **2.1. Karakteristike obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti** **5**
   - **2.2. Pravna regulativa** **5**
   - **2.3. Stranke u ugovoru o osiguranju i korisnici osiguranja** **6**
   - **2.4. Ugovor i isprave** **8**
   - **2.5. Trenutak nastanka osiguranog slučaja** **11**
   - **2.6. Isključenja i gubitak prava iz osiguranja** **13**
3. **KASKO OSIGURANJE** **15**
   - **3.1. Obilježja kasko osiguranja** **15**
   - **3.2. Poslovi osiguratelja i zaključivanje ugovora** **16**
   - **3.3. Vrste ugovora** **18**
   - **3.4. Obračun nadoknade štete i premije** **18**
   - **3.5. Isključenja i gubitak prava iz osiguranja** **19**
4. **ANALIZA KRETANJA OBVEZNOG OSIGURANJA OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI I KASKO OSIGURANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ** **21**
   - **4.1. Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti u razdoblju 2005. – 2014.** **21**
   - **4.2. Kasko osiguranje u razdoblju 2005. – 2014.** **25**
5. **STUDIJA SLUČAJA KASKO OSIGURANJA NA PRIMJERU DRUŠTVA ZA OSIGURANJE JADRANSKO OSIGURANJE D.D.** **29**
   - **5.1. Podaci o društvu** **29**

5.2. Izračun premije **29**
5.3. Ponuda i polica osiguranja **30**
6. ZAKLJUČAK **33**
LITERATURA **34**
PRILOZI **36**
SAŽETAK **37**
SUMMARY **38**

1. UVOD

Imovinski rizici i rizici od odgovornosti vezani uz motorna vozila su gotovo neizbježni za svakog vozača. Stoga je važno upravljanje ovim rizicima, a jedna od metoda je osiguranje.

Cilj ovog rada je analizirati vrste osiguranja cestovnih motornih vozila. Cilj je i analizirati razvijenost ovih osiguranja u Republici Hrvatskoj te studija slučaja na primjeru društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj.

Znanstvene metode korištene u ovom radu su metoda analize, sinteze, dedukcije, deskripcije i komparacije te tablično i grafičko prikazivanje podataka.

U prvom poglavlju će biti pojašnjeno obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti kojeg je svaki vozač dužan sklopiti prema Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu te mjere koje su potrebne u slučaju da dođe do osiguranog slučaja.

U drugom poglavlju objasnit će se kasko osiguranje uključujući njegove vrste i svi elementi ugovora. Također će biti navedene razlike između obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

U trećem poglavlju će se analizirati kretanje obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja na tržištu. Razdoblje promatranja je od 2005. – 2014. g. Podaci koji će biti razmatrani uključuju sljedeće: zaračunate bruto premije, broj izdanih polica te likvidirane štete.

U četvrtom poglavlju prikazat će se studija slučaja kasko osiguranja Jadranskog osiguranja d.d. s dodatkom aktualnih primjera poslovanja Jadranskog osiguranja d.d.

2. OBVEZNO OSIGURANJE OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI

2.1. Karakteristike obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti

Temeljni cilj osiguranja od automobilske odgovornosti je naknada štete učinjena na imovini (automobilu). Imovina može biti osigurana do visine maksimalnog iznosa tj. vrijednosti imovine, ne i više. Osiguranik se štiti od rizika plaćanja štete trećoj osobi prilikom nesreće budući da umjesto njega obvezu plaćanja preuzima osiguratelj.

Opasnosti koje se pokrivaju prema trećim osobama:

- Oštećenja vozila
- Tjelesne ozljede, povrede ili smrt osobe.

Prema Zakona o obveznim osiguranjima u prometu Republike Hrvatske nalaže se: *„Vlasnik prijevoznog sredstva dužan je prije uporabe prijevoznog sredstva u prometu, sklopiti ugovor o osiguranju te ga obnavljati sve dok je prijevozno sredstvo u prometu.“*[1] Osiguratelj i osiguranik vezani su ugovornim obveznim osiguranjem gdje je predmet osiguranja odgovornost za štetu. Osiguranik plaća premiju u zamjenu za osigurateljevu nadoknadu štete u slučaju nezgode.

Za teritorijalnu valjanost obveznog osiguranja od automobilske odgovornost vrijedi: *„Ugovor o osiguranju za obvezno osiguranje mora pokrivati štete nastale na području Republike Hrvatske i teritoriju država članica Sustava zelene karte osiguranja.“*[2] što ugovaratelju osiguranja omogućuje pokrivanje štete izvan granica Republike Hrvatske.

2.2. Pravna regulativa

Spomenuto je da je osiguranje od automobilske odgovornosti prema zakonima Republike Hrvatske obvezno te ga je svaki vlasnik motornog vozila dužan sklopiti. Međutim, valjanost ugovora ne nastaje prema zakonima nego u trenutku sklapanja ugovora između korisnika osiguranja i osiguratelja. U Hrvatskoj je 9. prosinca 2005. donesen **Zakon o obveznim**

[1] Narodne novine, (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14, čl. 4, st. 1.
[2] Narodne novine, (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, op. cit., čl. 9, st. 2.

osiguranjima u prometu (ZOUP) kojim su objedinjeni svi zakoni na nacionalnoj razini i usklađeni s direktivama EU koji se odnose na obvezna osiguranja u prometu te su mnoge njene odredbe stupile na snagu nakon ulaska RH u Europsku Uniju 1.7.2013. Ovo je glavni propis koji uređuje obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti.

Zakon koji se odnosi na sva društva za osiguranje te kojeg se poslodavci također moraju pridržavati je **Zakon o osiguranju (ZOS)**. Njime se određuju temeljne odrednice osnivanja i vođenja društava za osiguranje kao i mnogi uvjeti koji se moraju ispuniti da bi društvo uopće došlo u funkciju obavljanja poslova. Također, potreban je i konstantan nadzor nad društvima za osiguranje provođen od strane HANFA-e, nadzornog tijela, koja osigurava da se sve odvija prema propisima. Zakon o osiguranju nalaže i zaštitu potrošača, koja štiti potrošače od nepoštene poslovne prakse. Stoga je društvo za osiguranje obvezno upoznati i informirati osiguranika o svim njegovim pravima i točkama poslovanja.

U smislu materijalnog prava najvažniji zakon je **Zakon o obveznim odnosima (ZOO)**. Naime, u obveznom osiguranju od automobilske odgovornosti postoje dva odnosa koja se moraju sagledati. U prvom odnosu stoji osiguratelj nasuprot osiguranika koji su vezani ugovornim obveznim osiguranjem, te u drugom odnosu imamo osiguratelja i oštećenika koji stupa na snagu kada se dogodi nezgoda. ZOO sadrži jasno definirane odredbe i pravila o krivnji i odgovornosti za učinjenu štetu te nadoknadu za štetu. Budući da osiguratelj preuzima odgovornost štetnika, dolazi se do odnosa „osiguratelj – oštećena treća osoba“. Ta dva odnosa su regulirana materijalnim pravom. U ovome zakonu postoje dvije vrste odredaba, od prvih stranke ne mogu odstupiti i zovu se kogentne, a od drugih mogu te se nazivaju dispozitivne. Naravno, odstupanje je jedino dopušteno ukoliko je tako dogovoreno između stranaka.[3]

2.3. Stranke u ugovoru o osiguranju i korisnici osiguranja

Prva stranka osiguranja je osiguratelj. Osiguratelj je pravna osoba koja pruža usluge osiguranja tj. obavlja poslove osiguranja te predstavlja jednu stranu prilikom sklapanja ugovora. Osiguratelj sklapa ugovore s osiguranicima te se na taj način vežu ugovornom obveznom. U zamjenu za preuzimanja odgovornosti u trenutku kada se dogodi nesreća osiguratelj prima premije od osiguranika. Osiguratelj se obvezuje isplatiti osigurninu ugovaratelju osiguranja prema uvjetima osiguranja. Budući da se poslovanje odvija na tržištu osiguranja, razumno je da postoji više osiguratelja te međusobno konkuriraju ponudama u

[3] Ćurković, M. (2007): Obvezna osiguranja u prometu, Inženjerski biro, Zagreb, str. 26. – 29.

svrhu privlačenja osiguranika. Tip društva za osiguranje može biti: *„Društvo za osiguranje može biti osnovano samo kao dioničko društvo, europsko društvo (Societas Europea – SE) ili kao društvo za uzajamno osiguranje.“*[4]. Osiguranjem od automobilske odgovornosti može se baviti samo odgovarajuće društvo koje ima sjedište u Republici Hrvatskoj, strano društvo koje ima podružnicu u Republici Hrvatskoj te društvo za osiguranje članice (EU) preko podružnice ili neposredno. Ukoliko se ugovaratelj osiguranja odlučio za određenog osiguratelja, on ga nema pravo odbiti tj. dužan je s njim sklopiti ugovor po ponudi koju je naveo. To je obveza osiguratelja prema Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu.

Druga stranka u ugovoru o osiguranju je ugovaratelj osiguranja. Ugovaratelj osiguranja predstavlja drugu stranu ugovora. Ugovaratelj je korisnik motornog vozila i koji je u budućnosti potencijalno izložen nanošenju materijalne štete na vozilu treće osobe. On je prema Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu, članku 4. dužan sklopiti ugovor. Ukoliko je osiguranik skrivio nesreću, njegov osiguratelj je dužan isplatiti trećoj osobi koja je sudjelovala u nesreći naknadu štete. Ta naknada proizlazi iz premija što ih osiguranik plaća osiguratelju po dogovorenoj cijeni. Ugovaratelj osiguranja mora biti osoba koja je vlasnik motornog vozila tj. osoba na koju glasi dokument prometne dozvole. Isto tako *„Ugovaratelj osiguranja je osoba koja je s društvom za osiguranje sklopila ugovor o osiguranju.“*[5] Također, ugovaratelj je korisnik koji ne mora imati motorno vozilo u potpunom vlasništvu nego fizička ili pravna osoba koja voljom vlasnika stvarno raspolaže motornim vozilom, ali pod uvjetom da dugotrajno koristi to vozilo (npr. leasing)[6]. Ostali kratkotrajni odnosi između korisnika i vozila (npr. posuđivanje automobila) ne zahtijevaju sklapanje ugovora o osiguranju o odgovornosti.

Korisnik osiguranja je treća osoba. Treća osoba ne spada pod stranku ugovora između osiguranika i osiguratelja te je u trenutku njegova sklapanja još nepoznata. Pod pojmom treće osobe prvenstveno se misli na oštećenike, dakle osobe kojima je nanesena materijalna šteta ili im je narušeno zdravstveno stanje te imaju pravo na nadoknadu. Iako direktno ne sudjeluju u odnosu osiguratelj – osiguranik , oni su svakako korisnici osiguranja. Treća osoba je oštećenik koji nije ujedno vlasnik, ni neovlašteni korisnik motornog vozila, niti osoba zadužena u vezi s pogonom motornog vozila. *„Oštećena osoba je svaka osoba kojoj je nanesena šteta na*

[4] Narodne novine (2016): Zakon o osiguranju, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 30/15, čl. 19, st. 1.
[5] Narodne novine (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, op. cit., čl. 3, st. 4.
[6] Burza, (2002): Vozač motornog vozila nije dužan zaključiti ugovor o osiguranju [Internet], raspoloživo na: https://burza.com.hr/portal/vozac-motornog-vozila-nije-duzan-zakljuciti-ugovor-o-osiguranju-od-odgovornosti/964 [5.8.2016.]

stvarima i/ili na osobama, koja na temelju ovoga Zakona ima pravo podnijeti odštetni zahtjev.“[7] Također, treće osobe mogu biti i osobe koje nisu izravno sudjelovale u nesreći, međutim povezane su s njome te snose gubitke (npr. gubitak poslodavca smrću zaposlenika). Nadalje, to su svi putnici u vozilu, sudionici prometa koji ne upravljaju motornim vozilom (biciklisti i pješaci), osiguratelji, zaposlenici osiguranika te sve ostale osobe koje su pretrpjele štetu.[8]

Potencijalni četvrti korisnik osiguranja je vozač. Vozač ne mora ujedno i biti ugovaratelj osiguranja, nego osoba koja je ovlaštena i upravlja motornim vozilom. Dakle, vozač je osoba koja na cesti upravlja vozilom. *„Vozač je obvezan za vrijeme uporabe prijevoznog sredstva u prometu imati policu osiguranja ili drugi dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju koji mora predočiti na zahtjev ovlaštene službene osobe.“ „Vozač je obvezan, u slučaju prometne nesreće, osobne podatke i podatke o osiguranjima koja su prema ovome Zakonu obvezna dati svim sudionicima prometne nesreće, koji na osnovi tih osiguranja imaju pravo podnositi odštetne zahtjeve.“*[9]

2.4. Ugovor i isprave

Strane koje su pristale sklopiti ugovor prihvaćaju dogovorene odredbe i obveze koje moraju ispuniti uz određena prava koja imaju. Ugovor se sklapa zbog tendencije osiguranika da zaštiti svoju imovinu. U slučaju obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti osiguratelj se obvezuje na isplatu osigurnine i nadoknadu štete korisniku osiguranja ukoliko dođe do osiguranog slučaja, a ugovaratelj osiguranja se obvezuje na plaćanje premija osiguratelju tj. određene cijene. *„Ugovorom o osiguranju osiguratelj se obvezuje ugovaratelju osiguranja isplatiti osiguraniku ili korisniku osiguranja osigurninu ako nastane osigurani slučaj, a ugovaratelj se osiguranja obvezuje osiguratelju platiti premiju osiguranja.“*[10] Dakle, ugovor o osiguranju sklopljen je kad je ponuda o osiguranju prihvaćena.

Budući da je potrebna regulacija obveza i prava osiguratelja i ugovaratelja osiguranja postoji niz odredaba koji se nazivaju uvjeti osiguranja. Njih u potpunosti donosi osiguratelj te je na osiguraniku da pozorno prouči uvjete prije ustupanja u poslovni odnos. Osiguratelj je tako isto

[7] Narodne novine, (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, op. cit., čl. 3, st. 8.
[8] Belanić, L. (2007): Treće osobe u osiguranju od automobilske odgovornosti, Sveučilište u Rijeci, Rijeka, str. 23 - 37
[9] Narodne novine, (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, op. cit., čl. 6, st. 1. i st. 3.
[10] Narodne novine (2015): Zakon o obveznim odnosima, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, čl. 921.

dužan upoznati osiguranika sa svim njegovim pravima te ga informirati o svim sadržajima uvjeta. Uvjeti obično sadrže[11]:

- osigurane rizike
- predmet osiguranja (motorno vozilo)
- način i određivanje plaćanja premija
- odredbe o prijavljivanju i utvrđivanju nastale štete
- odredbe o prestanku i isključivanju iz osiguranja

Vremensko trajanje ugovora može biti na određeno te neodređeno vrijeme. Ukoliko je na određeno vrijeme utvrđeni rok trajanja može biti do jedne godine (kratkoročno osiguranje) i preko jedne godine (dugoročno osiguranje). Budući da je na određeno vrijeme ugovor ima točno vrijeme početka i prestanka obveza stranaka. Prema ZOO ako je ugovor sastavljen da vrijedi više od 5 godina, prije isteka tih 5 godina nijedna strana ne može raskinuti ugovor. Ugovori na neodređeno vrijeme, kao i što samo ime govori, nemaju vrijeme prestanka obveza stranaka, samo početak. Kod njih je raskid moguć od obiju strana, kada odluče da više ne žele održavati poslovni odnos. Međutim, prema ZOO postoji odredba prema kojoj strana koja želi raskinuti mora priopćiti drugoj strani obavijest o raskidu 3 mjeseca prije dospijeća premije te je ugovor raskinut na dan dospijeća premije.[12]

Da bi sklopio ugovor potrebno je ispuniti dokument ponudu osiguranja. S tim dokumentom ugovaratelj osiguranja traži od osiguratelja da mu osigura motorno vozilo. Ako osiguratelj prihvati ponudu, izdaje se pismena isprava kojom se zaključuje ugovor te sklapa osiguranje koja se naziva polica osiguranja. Polica osiguranja od automobilske odgovornosti vrijedi godinu dana te ju je potrebno obnavljati svake godine. Nakon zaključivanja, polica predstavlja ugovor o osiguranju te zahtijeva potpis osiguratelja i ugovaratelja osiguranja u pisanoj formi. Bitne odrednice koje polica osiguranja treba sadržavati, odnosno njen sadržaj:

- ugovorne strane
- osiguranu stvar ili osobu
- rizik obuhvaćen osiguranjem
- trajanje osiguranja i vrijeme pokrića
- iznos osiguranja ili da je osiguranje neograničeno

[11] Elita plus, agencija za zastupanje u osiguranju (2016): Ugovor o osiguranju [Internet], raspoloživo na: http://elitaplus.hr/ugovor-o-osiguranju.htm [5.8.2016.]
[12] Ćurković, M. (2007): op. cit., str. 84. – 85.

- premija
- nadnevak izdavanja police
- potpise ugovornih strana.

Ugovaratelj ima pravo zatražiti duplikat police osiguranja u slučaja gubitka ili uništenja originala. Taj zahtjev osiguratelj je dužan ispuniti, a duplikat vrijedi samo ako je original zakonski poništen.

U slučaju da ugovaratelj osiguranja hitno treba potvrdu o postojanju osiguranja, može dobiti pisanu ispravu koja mu služi kao dokaz o zaključenom ugovoru s osiguratelјem. Ta isprava se naziva list pokrića. List pokrića se također može izdati kada nisu poznati svi podaci potrebni za identificiranje vozila ili za izdavanje police osiguranja potrebno duže vrijeme. On u pravilu zamjenjuje policu osiguranja. Kao i polica, list pokrića mora sadržavati sve bitne odrednice koje su nužne za identifikaciju sklopljenog osiguranja. Također ga obvezno potpisuje osiguratelj. Dokaz o osiguranju je dokument kojeg je osiguranik dužan imati prilikom upravljanja motornim vozilom[13].

Važna stavka ugovora koja se mora poštovati od strane ugovaratelja osiguranja je plaćanje premija. On ima obvezu plaćanja u ugovorenim rokovima, a u slučaju da ne ispuni svoju obveze za posljedicu, prema ZOO, nastupa prestanak ugovora o osiguranju. Ukoliko sam osiguranik ne može vršiti plaćanje premije, moguće je da umjesto njega plati druga osoba te održi valjanost ugovora. Prilikom plaćanja te druge osobe, osiguratelj je dužan prihvatiti uplatu. Postoje mnogi čimbenici koji utječu na visinu premije budući da je jako teško predvidjeti rizik koji se može dogoditi. Kako je sam izvor tog rizika motorno vozilo, premija ovisi o stvarima kao što su starost i karakteristike vozila, svrha i namjena vozila, trajanju osiguranja itd.

Funkcije premije su pravna i ekonomska. Pravna funkcija govori kako je premija „iznos na koji osiguratelj ima pravo kao stranka osiguratelјnog odnosa“, a ekonomska prema kojoj premija „služi za stvaranje fonda za pokriće šteta“.

Ukupna bruto premija osiguranja se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalna premija sadrži tehničku premiju i dio za preventivu te predstavlja dio za

[13] Ćurković, M. (2007): op. cit., str. 79. – 82.

ispunjavanje obveza iz ugovora o osiguranju. Režijski dodatak je dio za obavljanje djelatnosti osiguratelja, uključujući i dobit osiguratelja.

Mogućnost povećanja ili smanjenja premije se može ostvariti kroz sustav bonus – malus. Ovdje se radi o tarifiranju a posteriori, dakle unaprijed. U trenutku sklapanja ugovora dogovara se veličina premije, no kasnije ta premija se može povećati ili sniziti. O tome ovisi koliko puta u prethodnoj godini je osiguraniku prijavljena šteta na teret njegove police osiguranja. Dakle, u slučaju malus osiguranik će morati doplatiti na osnovnu premiju te time njegov položaj plaćanja premije će biti pogoršan, dok u slučaju bonusa je to obrnuto. U sustavu bonus – malus u obveznom osiguranju od automobilske odgovornosti u Republici Hrvatskoj svako društvo određuje način klasificiranja stupnjeva koji povećavaju ili smanjuju premije. Za primjer će se uzeti sustav od 19 stupnjeva. Stupanj koji sadrži osnovnu premiju je 10 te je osnovno polazište osiguranika. Prvi stupanj je najpovoljniji te sadrži 50% bonusa na osnovnu premiju iz 10. stupnja. Najnepovoljniji je 18. stupanj, a on sadrži malus od 250% na osnovnu premiju iz 10. stupnja.

Osiguranik ima pravo na povrat premije ukoliko je ugovor o osiguranju prestao prije ugovorenog roka. *"Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, prava i obveze iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti prenose se na novog vlasnika i traju do isteka trajanja osiguranja"*[14].

2.5. Trenutak nastanka osiguranog slučaja

Trenutkom nastanka osiguranog slučaja između ugovaratelja osiguranja (ili korisnika) i treće osobe potrebno je obaviti određene korake. Ugovaratelj osiguranja je dužan prijaviti osiguratelju vijest o nastanku osiguranog događaja u roku od 3 dana nakon nastanka prometne nesreće, a ako to ne učini krši obvezu prijave stoga mora osiguratelju nadoknaditi štetu nastalu zbog kasne prijave nesreće.[15] Ukoliko prometna nesreća nije katastrofalne ili smrtne prirode te ne zahtijeva policijsku intervenciju korisnik osiguranja i treća osoba moraju se sami pobrinuti za nastali događaj. *„U slučaju prometne nesreće sudionici moraju ispuniti i potpisati te međusobno razmijeniti Europsko izvješće o nesreći. Uredno ispunjeno Europsko izvješće o nesreći može se koristiti kao odštetni zahtjev po osnovi osiguranja od automobilske*

[14] Narodne novine (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, op. cit., čl. 28, st. 1.
[15] Ćurković, M. (2007): op. cit., str. 105 – 106.

odgovornosti, odnosno kao izjava o okolnostima načina nastanka štetnog događaja"[16] (prilog 1).

Europsko izvješće o nesreći je nastalo radi poteškoća dobivanja policijskih izvještaja o prometnoj nesreći i dugog čekanja. Na ovaj način omogućeno je brzo i jednostavno prijavljivanje nastanka nesreće kao i ubrzana pomoć u ostvarivanju naknade štete. Ovaj dokument predložen je od strane CEA (Europsko udruženje osiguratelja i reosiguratelja) te sadržava osnovne podatke za utvrđivanje obveze prema trećoj osobi koji su potrebni osiguratelju[17]:

- dan, sat i mjesto nezgode
- marka, tip i registarske oznake vozila koja su sudjelovala u nezgodi
- društva za osiguranje i brojeve polica osiguranja kod kojih su vozila osigurana
- ime, prezime, adresa, brojevi telefona vozača koji su sudjelovali u nesreći
- u slučaju da vozač nije vlasnik, podatke o vlasniku vozila
- podatke o ozlijeđenima, ukoliko ih ima
- podatke o tijelima koja su vršila uviđaj nezgode
- opći opisi vidljivih oštećenja
- podatke o svjedocima, ukoliko ih ima
- način nastanka nezgode.

[16] Narodne novine, (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, op. cit., čl. 38, st. 1.
[17] Hrvatski ured za osiguranje (2016): Naputak za primjenu Izvješća o prometnoj nezgodi [Internet], raspoloživo na: https://www.huo.hr/hrv/Naputak-za-primjenu-Izvjesca-o-prometnoj-nezgodi/42 [27.7.2016.]

2.6. Isključenja i gubitak prava iz osiguranja

Ranije je objašnjen pojam treće osobe koje ne spadaju u ugovor o osiguranju. Njihov broj može biti neograničen te treće osobe koje nemaju pravo na naknadu štete te su isključene iz osiguranja su:[18]

1. vozač vozila kojim je prouzročena šteta te njegovi srodnici i druge fizičke ili pravne osobe glede štete zbog smrti ili tjelesne ozljede vozača,

2. vlasnik, suvlasnik, odnosno zajednički vlasnik te svaki drugi korisnik vozila kojim je prouzročena šteta i to na naknadu štete na stvarima,

3. suputnik koji je dragovoljno ušao u vozilo kojim je uzrokovana šteta a kojim je upravljao neovlašteni vozač, ako osiguratelj dokaže da je ta okolnost suputniku bila poznata,

4. suputnik koji je dragovoljno ušao u neregistrirano vozilo bez istaknutih registarskih oznaka na vozilu, ako osiguratelj dokaže da je ta okolnost suputniku bila poznata,

5. suputnik koji je dragovoljno ušao u neosigurano vozilo kojim je uzrokovana šteta, ako Hrvatski ured za osiguranje dokaže da je ova okolnost suputniku bila poznata,

6. oštećena osoba kojoj je šteta nastala:

- zbog uporabe vozila na športskim priredbama koje se održavaju na cesti ili dijelu ceste zatvorenom za promet drugim vozačima, a kojih je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe,
- zbog djelovanja nuklearne energije za vrijeme prijevoza radioaktivnog materijala,
- zbog ratnih operacija, pobuna ili terorističkog čina, s tim da društvo za osiguranje u tom slučaju mora dokazati da je šteta prouzročena takvim događajem.

Gubitak prava iz osiguranja nema utjecaj na treću osobu te će im šteta biti nadoknađena, ali osigurana osoba gubi pravo iz osiguranja. To su sljedeći slučajevi:[19]

1. ako vozač nije koristio vozilo u svrhu kojoj je namijenjeno,

2. ako je vozač upravljao vozilom bez važeće vozačke dozvole,

[18] Narodne novine, (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, op. cit., čl. 23.
[19] Narodne novine, (2014): Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, op. cit., čl. 24.

3. ako je vozaču oduzeta vozačka dozvola ili je isključen iz prometa ili ako mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije ili mjera prestanka važenja vozačke dozvole odnosno zaštitna mjera zabrane uporabe inozemne vozačke dozvole na teritoriju Republike Hrvatske,

4. ako je vozač upravljao vozilom pod utjecajem alkohola iznad ugovorene granice, droga te psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari,

5. ako je vozač štetu prouzročio namjerno,

6. ako je šteta nastala zbog toga što je vozilo bilo tehnički neispravno, a ta je okolnost vozaču vozila bila poznata,

7. ako je šteta prouzročena kaznenim djelom obijesne vožnje u cestovnom prometu za koje je donesena pravomoćna sudska presuda.

3. KASKO OSIGURANJE

3.1. Obilježja kasko osiguranja

Kasko osiguranje predstavlja dobrovoljno osiguranje što znači da nije obvezno zakonom, te je na vlasniku automobila hoće li ga sklopiti ili ne, no često ga zahtijevaju leasing kuće i banke kako bi zaštitile svoju imovinu.[20] Ono nadopunjuje obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti i s njim vozilo može biti djelomično ili u potpunosti osigurano ovisno o vrsti kaska kojem se radi. Kao glavna razlika može se navesti nadoknada štete u slučaju da štetu na vozilu nije prouzročila treća osoba. Dakle, ako ne postoji treća osoba (štetnik) ili je ona neidentificirana, a postoji uništenje vozila zbog drugačijih okolnosti, kasko osiguranje pokriva nastale štete. Ukoliko je osiguranik sam skrivio nesreću također je pokriven ovim osiguranjem koje sveukupno vrijedi samo za materijalne štete za razliku od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti koja pokriva materijalne i nematerijalne štete. Kasko osiguranjem, osim samog vozila i svih njegovih standardnih dijelova, može se i ugovoriti osiguranje dodatnih nadograđenih dijelova i opreme koji nisu sastavni dio motornog vozila.

Kao i kod obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, uvjete prema kojima se vode osiguranja, kao i nove cjenike pod utjecajem ponude i potražnje, sastavljaju sama društva za osiguranja.[21] Kod kaska postoji mogućnost ugovaranja franšize,[22] i to nekoliko vrsta. Franšiza znači sudjelovanje osiguranika u dijelu naknade štete što ima određenih prednosti, kao plaćanje manje premije osiguratelju. Bonus u obveznom osiguranju od automobilske odgovornosti se može dobiti samo na temelju prijavljenih šteta, što nije slučaj kod kasko osiguranja budući da se bonus ostvaruje na više načina, uključujući i bonus po osiguranju od AO. Malus se kod kaska zaračunava likvidacijom druge i svake sljedeće štete, a kod osiguranja od AO tek pri obnovi osiguranja.

Premija osiguranja kaska se može platiti odjednom ili se može ugovoriti do 12 mjesečnih obroka te ukoliko dođe do neplaćanja premije ugovor se može raskinuti. Za osiguranje od AO vrijedi plaćanje premije odjednom ili najviše do 3 mjesečna obroka te ne postoji mogućnost raskida ugovora.

[20] Klasić, K., Andrijanić, I. (2013): Osnove osiguranja, načela i praksa, TEB – poslovno savjetovanje, Zagreb, str.135
[21] Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (2009): Tržište osiguranja [Internet], raspoloživo na: http://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf [25.7.2016.]
[22] HOK osiguranje, (2016): Kasko osiguranje [Internet], raspoloživo na: http://www.hok-osiguranje.hr/kasko-osiguranje-108133.aspx [10.8.2016.]

3.2. Poslovi preuzimatelja rizika i zaključivanje ugovora

Već je navedeno kako osiguranici ugovaraju kasko osiguranje radi osiguranja svoga motornog vozila i eventualno dodatne opreme zbog rizika na koje ne mogu utjecati, no potrebno je i navesti tko može biti potencijalni osiguranik budući da nisu svi u mogućnosti priuštiti kasko osiguranje. Najviše osiguranika se odnosi na vlasnike kupljenih novih motornih vozila, zatim vozila koja su stara do 3 godine, ona koja ostvaruju visoku cijenu na tržištu, tvrtke koje prodaju vozila na leasing, vlasnike prodajnih skladišta koja posjeduju nova ili rabljena vozila i vlasnike koji su kupili vozila na kredit (ako kreditor uvjetuje kupnju kasko osiguranja skupa s vozilom).

Osiguratelj je tijekom cijelog procesa ugovaranja osiguranja (prije, tijekom i nakon) dužan izvršiti određene poslove:[23]

1) prije zaključivanja ugovora o osiguranja – dužan je kvalitetno i informacijski točno izvijestiti ugovaratelja osiguranja o svim bitnim stavkama kasko osiguranja, ponudi kaska te pojasniti svrhu da osiguranik dobije valjanu predodžbu o cijelom procesu. Također, mora utvrditi osnovicu za obračun premije kao i upoznati osiguranika s cijelim budućim poslovanjem i beneficijama koje eventualno može dobiti (npr. bonus). Ukoliko se ugovaratelj odluči na sklapanje ugovora, prije potpisa osiguratelj mora procijeniti stanje vozila u tom trenutku. Dužan je fotografirati vozilo iz najmanje četiri kuta kao i broj šasije da se uvjeri kako vozilo već nije oštećeno. Ukoliko previdi nekakvu štetu, može isplatiti osiguranje za nju bez obzira što je nastala prije sklapanja ugovora. U tom slučaju osiguratelj „kupuje štetu“ te sam sebe oštećuje.

2) zaključivanje ugovora o osiguranju – tehnika zaključivanja ugovora se odvija u 2 koraka. Prvi se sastoji od zaključivanja ugovora o kasko osiguranju na obrascu koji se naziva ponuda. U drugom koraku nadležna podružnica osiguratelja ispostavlja potvrdu ugovaratelju osiguranja o ispravnosti njenog sadržaja te da je ugovor zaključen. Ta potvrda se naziva polica za kasko osiguranje i potrebno je ispostaviti u roku od 7 dana nakon što se ponuda zaključila. Također, kao i kod obveznog osiguranja osiguranik može zahtijevati duplikat police.

Ugovorom nastaje pravni učinak između dvije strane i zaključuje se u pisanom obliku. Ponuda se ne smije ispostaviti ugovaratelju osiguranja ukoliko nije uplaćen prvi obrok

[23] Pazinović, M. (2003): Osnove o osiguranju i reosiguranju, Agram, Zagreb, str. 55.

premije ili cijela ako je tako ugovoreno. Ponuda je sastavni dio ugovora za kasko osiguranje te sadrži sve bitne elemente koji su potrebni za ispravnu funkcionalnost ugovora:

- broj police, kao i broj ranije police
- datum početka i isteka osiguranja
- ugovaratelja osiguranja i osiguranika
- predmet osiguranja
- karakteristike vozila (broj šasije, snaga motora, godina proizvodnje itd.)
- obračun premije
- potpis ugovaratelja osiguranja i osiguratelja.

Ugovaratelj osiguranja uz navedenu ponudu obvezno mora primiti Uvjete za kasko osiguranje cestovnih vozila kada se utvrdi ispravnost ponude. Ispravnost ispostavljene ponude kontrolira tarifer. Dakle, on je zadužen za detaljan pregled i točnost svih dokumenata koji su nastali prilikom zaključivanja ugovora. Ukoliko se dogodi da ugovaratelj ne održava svoje obveze (plaćanje premije), da je utvrđena totalna šteta na njegovom vozilu ili se dogodila promjena vlasnika vozila ili slično, tarifer ima posao skraćivanja ugovora o kasko osiguranju. Tarifer tada šalje obavijest o ograničenju prava raspolaganja kasko osiguranja (tzv. vinkulacija) trećoj osobi tj. da je ugovor raskinut. Na zahtjev osiguranika tarifer može upisati na policu odredbu o vinkulaciji police u korist treće osobe.

3) nakon zaključivanja ugovora o osiguranju – osiguratelj mora pomno proučiti i provjeriti ispravnost ponude i zaključenog ugovora. Ukoliko postoji nekakva pogreška, dužan je obavijestiti osiguranika da se na vrijeme ispravi. Također mora pratiti i nadgledati osiguranika tokom valjanosti ugovora pazeći na isplate premija i eventualno produženje ugovora kada prethodni istekne.[24]

[24] Pazinović, M. (2003): op. cit., str. 55

3.3. Vrste ugovora

Već je navedeno kako postoje dvije vrste kasko osiguranja. Prvo je potpuno kasko osiguranje koje obuhvaća većinu rizika kojima je motorno vozilo izloženo. Budući da je veći opseg rizika koji su osigurani, veća je i premija koju ugovaratelj osiguranja mora platiti.

Rizici koje pokriva potpuno kasko osiguranje su:[25]

- prometne nezgode
- pad ili udarac nekog predmeta
- požar
- tuča
- oluja
- snježna lavina
- udar groma
- eksploziju
- krađe, razbojstvo i protupravno oduzimanje vozila
- zlonamjerni postupak trećih osoba
- manifestaciju i demonstraciju
- pad zračnih letjelica.

Djelomičnim kasko osiguranjem su pokriveni samo određeni rizici koji mogu uzrokovati štetu na motornom vozilu. Manji opseg rizika znači i manju premiju koju ugovaratelj osiguranja mora platiti. U Republici Hrvatskoj društva za osiguranje nude određene kombinacije rizika koji se mogu osigurati ovisno o skupini kojoj pripadaju. Uobičajeno se označuju prema slovima (A, B, C itd.) te ne moraju biti iste kod svih osiguratelja. Jedna skupina primjera bi bila osiguranje od elementarnih nepogoda (požara, tuče, oluje, udara groma, snježne lavine).

3.4. Obračun nadoknade štete i premije

U slučaju da dođe do osiguranog slučaja, šteta koja nastane može biti totalna ili djelomična. Totalna šteta može nastati krađom ili pak uništenjem vozila. Obračun svote naknade krađom se izračunava tako da se od cijene novog vozila (s carinom i porezima) na dan utvrđivanja visine štete oduzme amortizacija i ostala umanjenja nadoknade štete prema određenim uvjetima uključujući franšizu u slučaju krađe. Obračun svote naknade oštećenjem ili

[25] Pazinović, M. (2003): op. cit., str. 55. – 56.

uništenjem se izračunava tako da se od cijene novog vozila (s carinom i porezima) na dan utvrđivanja visine štete oduzme amortizacija, iznos vrijednosti ostatka vozila i ostala umanjena nadoknade štete uključujući ugovorenu franšizu za ostale rizike (osim rizika krađe).

Djelomična šteta nastaje oštećenjima određenih dijelova vozila, krađom dijela vozila ili pak drugih osiguranih stvari koji su se nalazili u vozilu te bili osigurani. Osiguratelj tada nadoknađuje osiguraniku trošak zamijenjenog dijela te sve troškove u svezi njegove zamjene (montiranje, prijevoz i sl.).[26]

Kod računanja premije potrebno je prvo utvrditi osnovicu za obračun premije za vozilo. To je cijena novog motornog vozila uvećana za carinu i poreze. U slučaju da je ugovaratelj osiguranja obveznik sustava PDV-a, tada se premija računa na osnovicu umanjenu za PDV. Ako ugovaratelj osiguranja nije obveznik sustava PDV-a, situacija je obrnuta.

3.5. Isključenje i gubitak iz osiguranja

Postoje mnoge štete koje mogu nastati na vozilu, međutim nisu pokrivene osiguranjem te su obveze osiguratelja u tom slučaju isključene. Najčešći razlozi su:[27]

- kvar na vozilu za vrijeme pogona (pogonska šteta)
- šteta na motoru ili drugim sklopovima na vozilu kao posljedica gubitka ulja ili tekućine iz hladnjaka
- prijevara ili utaja od treće osobe kojoj je vozilo dano u najam ili na korištenje
- šteta nastala zbog lošeg tehničkog održavanja vozila
- šteta nastala od tereta koji se prevozi
- stavljanje vozila u pogon prije konačnog popravka
- iznajmljivanje već iznajmljenog vozila u najam ili korištenje
- ako je vozilo ukradeno odstrane suosiguranih osoba
- posredne štete (npr. kazna, gubitak vremena, gubitak zarade, troškovi korištenja unajmljenog vozila, naknade za garažiranje i čuvanje vozila i sl.)

[26] Vrdoljak, I.: Kasko osiguranje [Internet], raspoloživo na: http://www.nasciturus.com/skriptarnica/doc_view/137-kasko-osiguranjereferat- [29.7.2016.]
[27] Pazinović, M. (2003): op. cit., str. 57. – 58.

Osiguranik može izgubiti prava iz osiguranja. Najčešći razlozi gubitka prava iz osiguranja[28] su:

- šteta prouzročena namjerno ili prijevarom
- šteta dok vozilom upravlja vozač pod utjecajem alkohola, droge ili narkotika
- šteta dok vozilom upravlja osoba bez odgovarajuće dozvole za upravljanje tog vozila
- ako se dogodi krađa vozila ili opreme, a vozilo nije bilo zaključano
- ako je vozilo oduzeto od strane suda, policije, financijske policije ili carine
- ako osiguranik nije u mogućnosti dostaviti osiguratelju vlasnički list, prometnu dozvolu te original ključa nakon prijavljene krađe vozila
- ako osiguranik nije prijavio povećani rizik koji je nastao nakon zaključivanja ugovora o osiguranju niti je platio dodatnu premiju za taj rizik

[28] Pazinović, M. (2003): op. cit., str. 58.

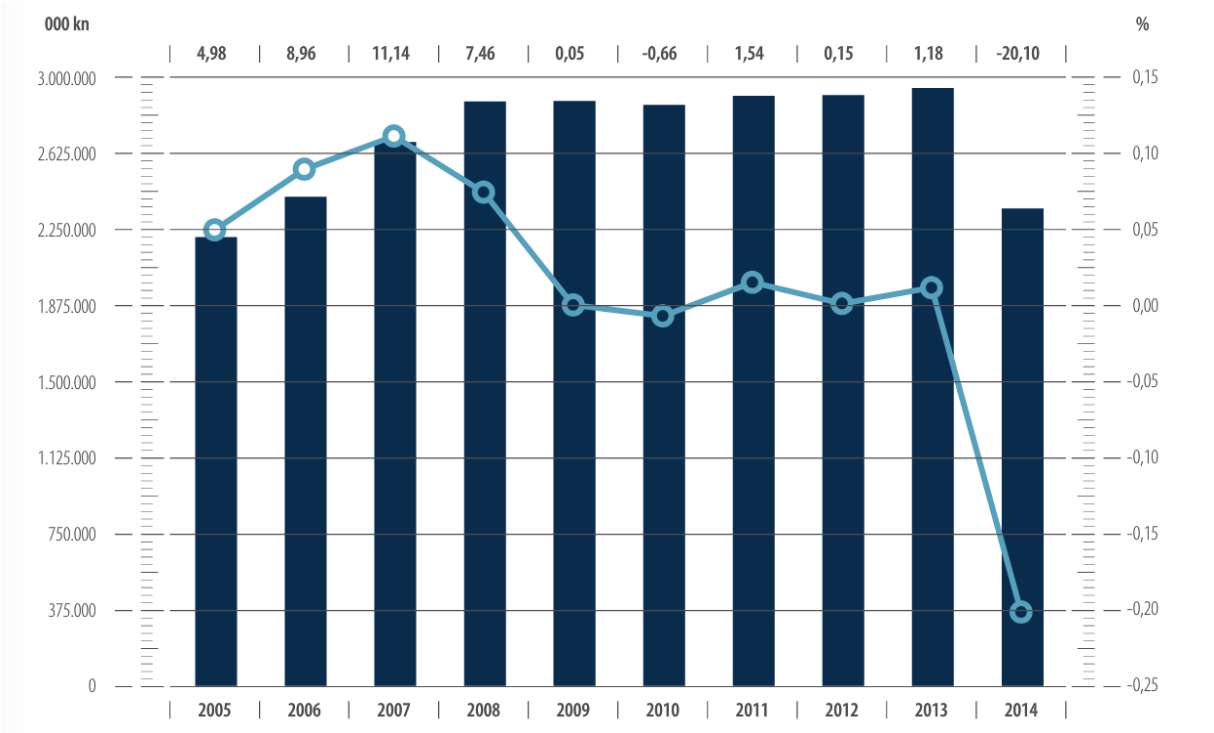
4. ANALIZA KRETANJA OBVEZNOG OSIGURANJA OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI I KASKO OSIGURANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

4.1. Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti

Usklađenje nacionalnog zakonodavstva u Republici Hrvatskoj izvršeno je prilično rano i uspješno. S datumom 1.1.2008. trebala je započeti liberalizacija i deregulacija tržišta obveznog osiguranja u prometu. Međutim, u praksi se to dogodilo tek krajem 2013 g.[29]

Kroz analizu će se prikazati kretanje zaračunate bruto premije i broja polica obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u razdoblju od 2005. – 2014. g.[30]

Prvom godinom liberalizacije, 2014., se vide značajnije promjene u odnosu na prethodnu, 2013. g. Zabilježen je pad zaračunate bruto premije u postotku od 20,10%, što je u apsolutnom iznosu smanjenje premije za 592.807.591 kn. Uzimajući da je zaračunata bruto premija 8 posljednjih godina bila relativno konstantna vidi se značajno odstupanje nakon toliko godina (graf 1.).

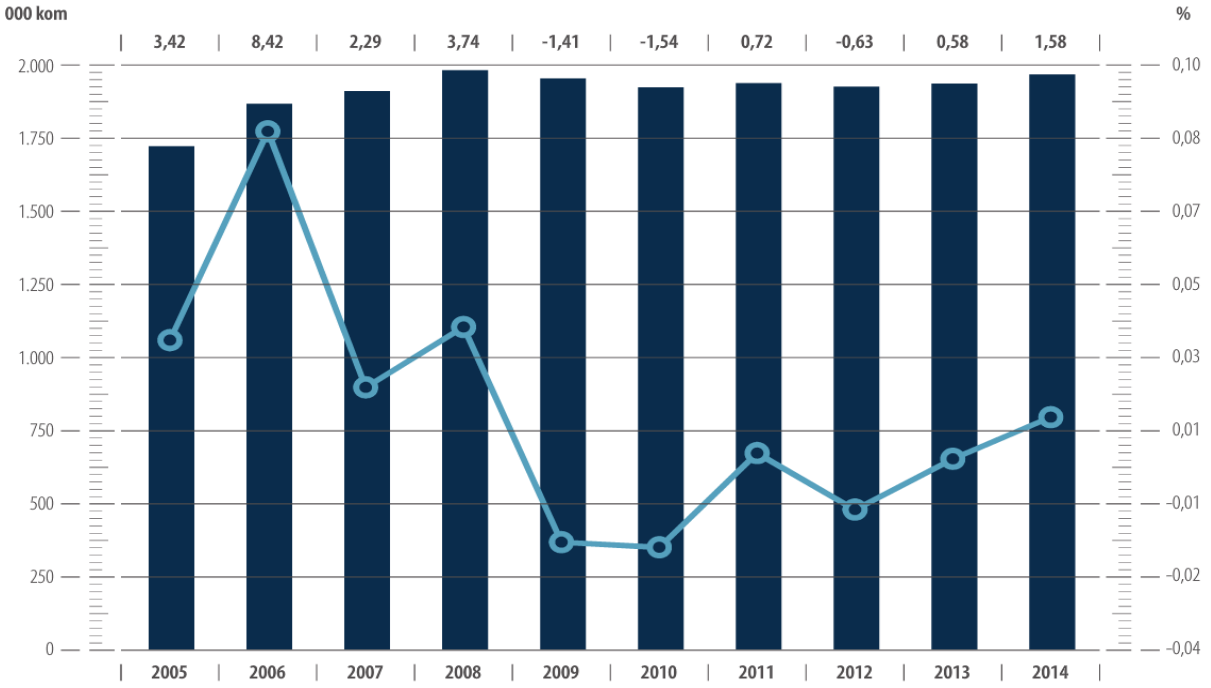

Graf 1. Zaračunate bruto premije obveznog osiguranja od AO

Izvor : Hrvatski ured za osiguranje

[29] Ćurković, M. (2014): Liberalizacija tržišta obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti – hrvatsko iskustvo, 25. susret osiguravača i reosiguravača, Sarajevo, str. 15.
[30] Hrvatski ured za osiguranje (2014): Statistička izvješća [Internet], raspoloživo na: http://www.huo.hr/hrv/statisticka-izvjesca/18/ [27.7.2016]

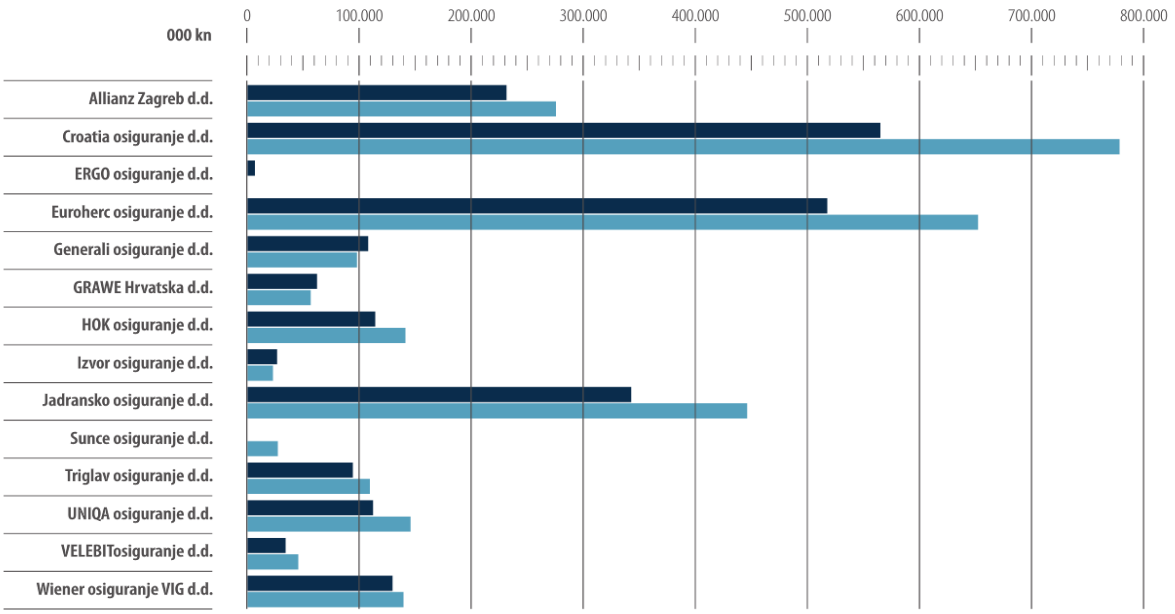
S druge strane, broj izdanih polica bilježi pad u 2009. g. od 1,41% uzrokovan financijskom krizom. Negativan trend traje do 2012. g., a izuzetak je prethodna, 2011. g. (rast polica za 0.72%). U 2014. g. broj polica bilježi rast od 1.58%, što je prva godina nakon stvarne liberalizacije tržišta 2013. g. Stoga se može zaključiti da liberalizacija tržišta nije imala toliko negativan utjecaj na broj izdanih polica obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti kao i na bruto zaračunate bruto premije budući da se njihov broj nije toliko mijenjao (graf 2.).

Graf 2. Broj izdanih polica obveznog osiguranja od AO

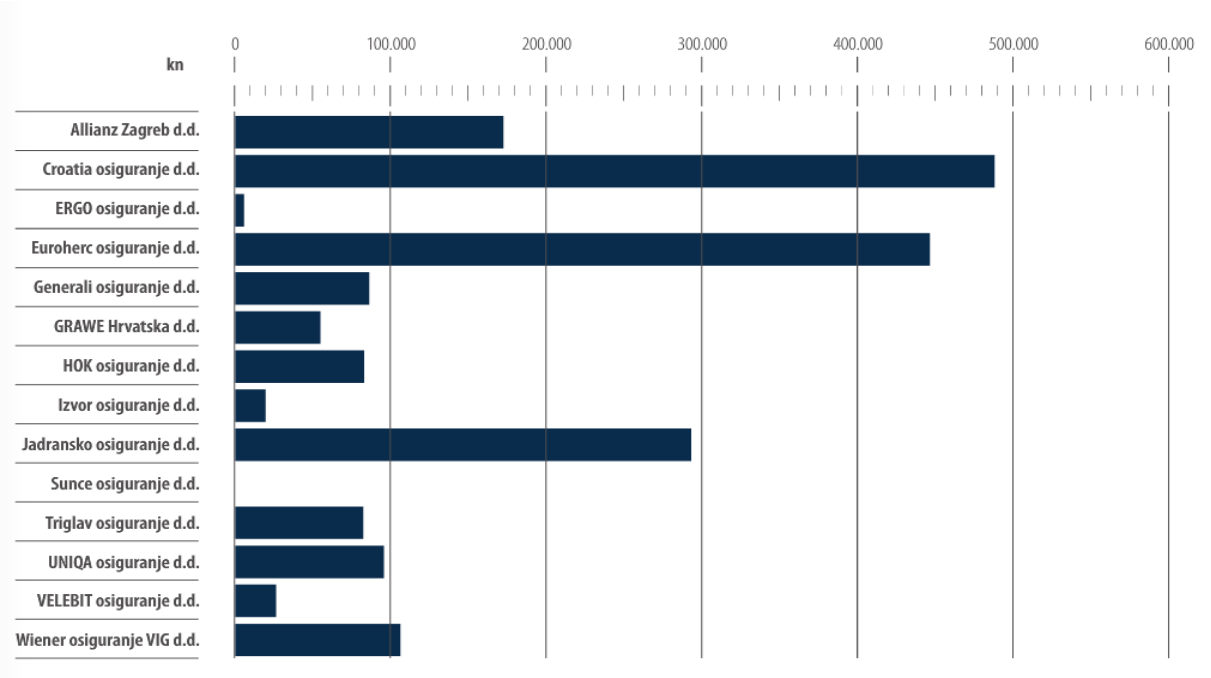
Izvor : Hrvatski ured za osiguranje

Nadalje, uspoređujući zaračunatu bruto premiju obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u godini liberalizaciji s prethodnom po društvima za osiguranje može se doći do sljedećih podataka: udio u zaračunatoj bruto premiji cijelog tržišta se smanjio za 4.97% (s 32.50% u 2013. g. na 27.53% u 2014. g.). Udio prvih 5 osiguratelja u ukupnoj premiji je smanjen za 1.93%, pa čak i udio prvih 7 osiguratelja za 0.74%. Jedino su 3 društva za osiguranje poslovala s rastom premije, od ukupno 14, u cijeloj godini. Ta društva su Generali osiguranje (porast od 9.99%), Grawe Hrvatska (porast od 9,57%) te Izvor osiguranje (porast od 15,25%). S druge strane, društva s najvećim padom zaračunate bruto premije su Croatia osiguranje d.d., Euroherc osiguranje d.d. te Jadransko osiguranje d.d. (graf 3.)

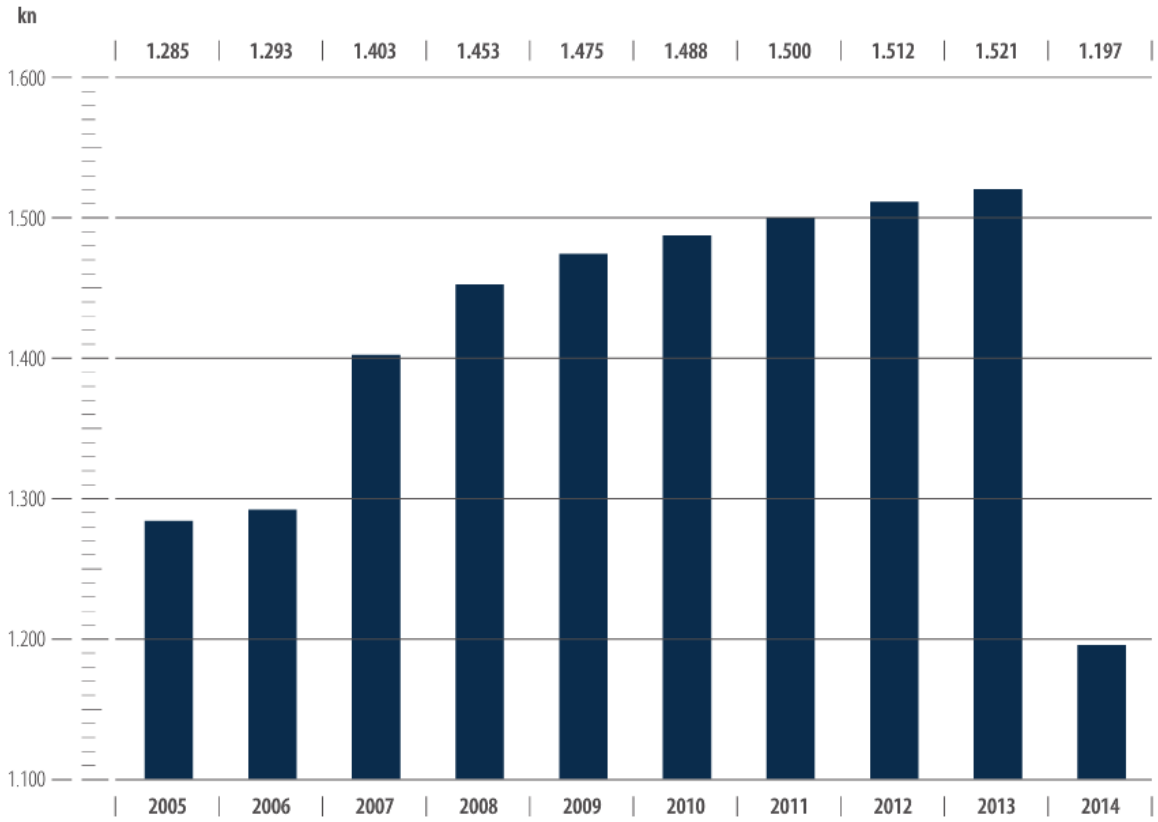
Graf 3. Zaračunata bruto premija obveznog osiguranja od AO po društvima za osiguranje
Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

Također gledajući podatke po društvima za osiguranje, samo ovaj put po broju izdanih polica obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, može se zaključiti da najviše izdanih polica su izdali Croatia osiguranje d.d., Euroherc osiguranje d.d. te Jadransko osiguranje d.d.

Graf 4. Broj izdanih polica obveznog osiguranja od AO po društvima za osiguranje
Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

Što se tiče prosječne zaračunato bruto premije u 2014. g., ona bilježi pad od 21,34% te je prvi put u 10 godina zabilježen pad - od 2003. do 2013. bilježen je konstantan rast s prosječnom stopom rasta od 2% (graf 5.).

Graf 5. Prosječni iznos premije obveznog osiguranja od AO
Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

Uspoređujući sveukupne podatke o broju izdanih polica i zaračunatoj bruto premiji obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti može se zaključiti da je financijska kriza imala veliki utjecaj na smanjenje prodaje novih automobila, a samim time i na broj izdanih polica. Također, liberalizacija i deregulacija tržišta obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, koja je u stvarnosti tek nastupila krajem 2013. g., je donijela više štete nego koristi u prvoj godini poslovanja (tablica 1).

Tablica 1. Broj izdanih polica i zaračunata bruto premija

	Društvo za osiguranje	Broj izdanih polica		% promjene	Zaračunata bruto premija u kn		% promjene	Prosječna premija u kn		% promjene	Udio društava u ZBP u %		% promjene
		2013.	2014.	14/13	2013.	2014.	14/13	2013.	2014.	14/13	2013.	2014.	14/13
1.	Allianz Zagreb d.d.	163.605	173.206	5,87	276.296.032	232.161.541	-15,97	1.688,80	1.340,38	-20,63	9,37	9,85	5,12
2.	Croatia osiguranje d.d.	527.104	488.778	-7,27	779.046.449	565.827.652	-27,37	1.477,97	1.157,64	-21,67	26,41	24,00	-9,13
3.	ERGO osiguranje d.d.	0	6.476	-	0	7.741.646	-	0,00	1.195,44	-	0,00	0,33	-
4.	Euroherc osiguranje d.d.	453.916	447.006	-1,52	652.864.041	518.504.410	-20,58	1.438,29	1.159,95	-19,35	22,13	22,00	-0,59
5.	Generali osiguranje d.d.	62.598	87.101	39,14	98.935.152	108.816.794	9,99	1.580,48	1.249,32	-20,95	3,35	4,62	37,91
6.	GRAWE Hrvatska d.d.	39.017	55.574	42,44	57.669.082	63.190.379	9,57	1.478,05	1.137,05	-23,07	1,95	2,68	37,44
7.	HOK osiguranje d.d.	83.025	83.747	0,87	142.146.832	115.114.770	-19,02	1.712,10	1.374,55	-19,72	4,82	4,88	1,24
8.	Izvor osiguranje d.d.	13.981	20.381	45,78	23.881.072	27.522.998	15,25	1.708,11	1.350,42	-20,94	0,81	1,17	44,44
9.	Jadransko osiguranje d.d.	303.397	293.918	-3,12	447.073.096	343.494.062	-23,17	1.473,56	1.168,67	-20,69	15,16	14,57	-3,89
10.	Sunce osiguranje d.d.	16.957	184	-98,91	28.382.969	359.412	-98,73	1.673,82	1.953,33	16,70	0,96	0,01	-98,96
11.	Triglav osiguranje d.d.	71.877	83.100	15,61	110.239.089	95.272.045	-13,58	1.533,72	1.146,47	-25,25	3,74	4,04	8,02
12.	UNIQA osiguranje d.d.	91.481	96.371	5,35	146.641.639	113.285.792	-22,75	1.602,97	1.175,52	-26,67	4,97	4,81	-3,22
13.	VELEBIT osiguranje d.d.	25.788	27.182	5,41	46.458.796	35.301.801	-24,01	1.801,57	1.298,72	-27,91	1,57	1,50	-4,46
14.	Wiener osiguranje VIG d.d.	86.647	106.959	23,44	140.286.123	130.519.478	-6,96	1.619,05	1.220,28	-24,63	4,76	5,54	16,39
	UKUPNO	**1.939.393**	**1.969.983**	**1,58**	**2.949.920.371**	**2.357.112.780**	**-20,10**	**1.521,05**	**1.196,51**	**-21,34**	**100,00**	**100,00**	-

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

4.2. Kasko osiguranje

Tržište kasko osiguranja u Republici Hrvatskoj nije naročito razvijeno. Razlog nerazvijenosti je loša gospodarska situacija u zemlji te visok broj starijih vozila. Iako postoji tendencija odobravanja kredita potencijalnim osiguranicima za kupnju vozila uz uvjet ugovora o kasko osiguranja, situacija ostaje približno ista. Analiziranjem podataka posljednjih godina na tržištu kasko osiguranja prikazat će se odnos zaračunatih bruto premija kasko osiguranja i likvidiranih šteta te njihovo kretanje.

Razdoblje razmatranja kasko osiguranja je između 2005. i 2014. g. Vrhunac zaračunate bruto premije se dogodio u 2008. g. s iznosom od 1.153.867.000 kn. Nakon 2008. g. vidi se pad kroz godine koji nastavlja takvu tendenciju do 2014. g. Uspoređivanjem posljednje dvije godine vidi se da ukupno zaračunate premije u 2014. iznose 645 milijuna kuna što je za otprilike 17 milijuna kuna manje nego u 2013. g. Promjena je negativna i iznosi 2.6%. Ukupni udio u neživotnim osiguranjima iznosi 10,90% što je za 0.76% više nego u prethodnoj godini s obzirom na liberalizaciju tržišta (tablica 2.).[31]

[31] Hrvatski ured za osiguranje (2014): op. cit., [Internet], raspoloživo na: http://www.huo.hr/hrv/statisticka-izvjesca/18/ [27.7.2016.]

Tablica 2. Zaračunata bruto premija kasko osiguranja

Godina	Zaračunata bruto premija (000 kn)	% promjene	Udio u neživotnim osiguranjima %	Udio u ukupnoj ZBP %
2005.	867.882	9,2	15,91	11,81
2006.	959.096	10,5	15,94	11,72
2007.	1.074.760	12,1	16,33	11,86
2008.	1.153.867	7,4	16,16	11,91
2009.	1.004.154	-13,0	14,51	10,67
2010.	888.639	-11,5	13,09	9,61
2011.	797.849	-10,2	11,88	8,72
2012.	720.518	-9,7	10,95	7,97
2013.	662.759	-8,0	10,14	7,30
2014.	645.554	-2,6	10,90	7,54

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

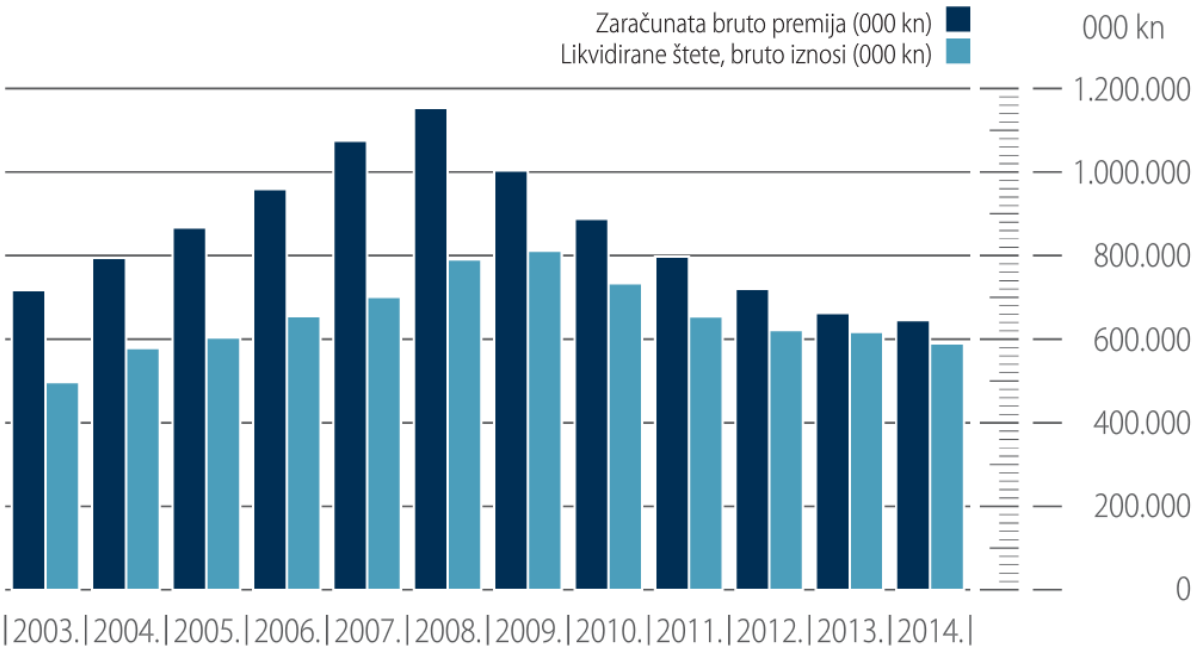
Likvidirane štete u godini liberalizaciji iznose 589 milijuna kuna što je za otprilike 28 milijuna kuna manje nego u 2013. te se vidi da je ukupna kombinacija kvota šteta i troškova negativna na cijelom tržištu. Također je u 2014. g. najmanji broj likvidiranih šteta u odnosu na sve godine u ovom razdoblju (tablica 3.).

Tablica 3. Likvidirane štete kasko osiguranja

Godina	Likvidirane štete, bruto iznosi (000 kn)	% promjene	Udio u neživotnim osiguranjima %	Udio u ukupnim štetama %
2005.	604.180	4,4	19,24	17,49
2006.	655.626	8,5	18,68	16,68
2007.	701.150	6,9	19,29	16,42
2008.	790.711	12,8	20,23	17,22
2009.	811.222	2,6	21,07	16,97
2010.	734.038	-9,5	21,86	16,70
2011.	654.474	-10,8	20,02	14,33
2012.	621.632	-5,0	19,34	13,41
2013.	617.386	-0,7	19,82	13,19
2014.	589.896	-4,5	20,46	13,37

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

Grafički prikaz navedenih podataka odnosa te kretanja bruto premija i likvidiranih šteta kroz godine je prikazan na grafikonu 6.

Graf 6. Zaračunate bruto premije i likvidirane štete kasko osiguranja

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

Promatrajući izolirano 2014. g. za zaračunate bruto premije kasko osiguranja najveći postotak otpada na kasko osiguranje cestovnih motornih vozila na vlastiti pogon (93,55%), zatim na ostala kasko osiguranja cestovnih vozila (0,75%) koja ne uključuju kasko osiguranje cestovnih vozila bez vlastitog pogona (0,75%). Prikazano je u tablici 4.

Tablica 4. Zaračunate bruto premije kasko osiguranja za 2014. g.

vrsta osiguranja / rizika	Zaračunata bruto premija osiguranja - rizici	udio u %	Broj osiguranja - rizici	udio u %
Kasko osiguranje cestovnih motornih vozila na vlastiti pogon	603.922.881	93,55	275.900	63,89
Kasko osiguranje cestovnih vozila bez vlastitog pogona	4.809.760	0,75	4.211	0,98
Ostala kasko osiguranja cestovnih vozila	36.821.273	5,70	151.701	35,13
UKUPNO 03	**644.553.913**	**100**	**431.812**	**100**

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

Za istu godinu, samo za likvidirane štete kasko osiguranja, mogu se navesti slični podaci s drukčijim udjelom u ukupnoj likvidiranoj šteti. Tako na prvom mjestu ostaje kasko osiguranje cestovnih motornih vozila na vlastiti pogon (91,97%), zatim ostala kasko osiguranja cestovnih vozila (7,66%) koja ne uključuju kasko osiguranje cestovnih vozila bez vlastitog pogona (0,37%). Prikazano je u tablici 5. Prema ovim podacima, možemo zaključiti da je kasko jeftin i negativan te u prosjeku svako šesto vozilo ga posjeduje. Međutim, prema statistici

Hrvatskog ureda za osiguranje u zadnjih godinu dana premije kasko osiguranja su znatno porasle.

Tablica 5. Likvidirane štete kasko osiguranja za 2014 g.

vrsta osiguranja / rizika	Broj šteta - rizici	udio u %	Likvidirane štete bruto - rizici	udio u %
Kasko osiguranje cestovnih motornih vozila na vlastiti pogon	92.932	91,97	566.663.213	96,06
Kasko osiguranje cestovnih vozila bez vlastitog pogona	372	0,37	4.675.346	0,79
Ostala kasko osiguranja cestovnih vozila	7745	7,66	18.556.943	3,15
UKUPNO 03	**101.049**	**100**	**589.895.501**	**100**

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

5. STUDIJA SLUČAJA KASKO OSIGURANJA NA PRIMJERU DRUŠTVA ZA OSIGURANJE JADRANSKO OSIGURANJE D.D.

5.1. Podaci o društvu

Budući da većina dosada navedenih Uvjeta i ponuda vrijedi za sva društva za osiguranje, postoje ipak razlike među njima. Ovdje će se prikazati primjer kasko osiguranja na primjeru društva za osiguranje Jadransko osiguranje d.d.

Jadransko osiguranje je jedna od vodećih hrvatskih osiguravajućih kuća koja nudi sve vrste neživotnih osiguranja. Dakle, u ponudi se nalaze osiguranja: vozila, imovina, odgovornost, plovila i letjelice, nezgoda, putno, paketi, financijski interesi i transportno. Trenutni partneri s kojima posluje su Agram (Brokeri, Invest, Yachting), Eurodom, Euroleasing, Kreditna banka Zagreb, Poliklinika Sunce Zagreb te Tifon.

Po tipu društva, Jadransko osiguranje je dioničko društvo za osiguranje i jedno od vodećih u Republici Hrvatskoj. Posluje preko 9 podružnica u kojima je zaposleno ukupno 775 djelatnika kroz cijelu zemlju sa sjedištem u Zagrebu. S ponudom više od 150 vrsta osiguranja broji više od četvrt milijuna korisnika. Prevladavajuće osiguranje je osiguranje vozila.

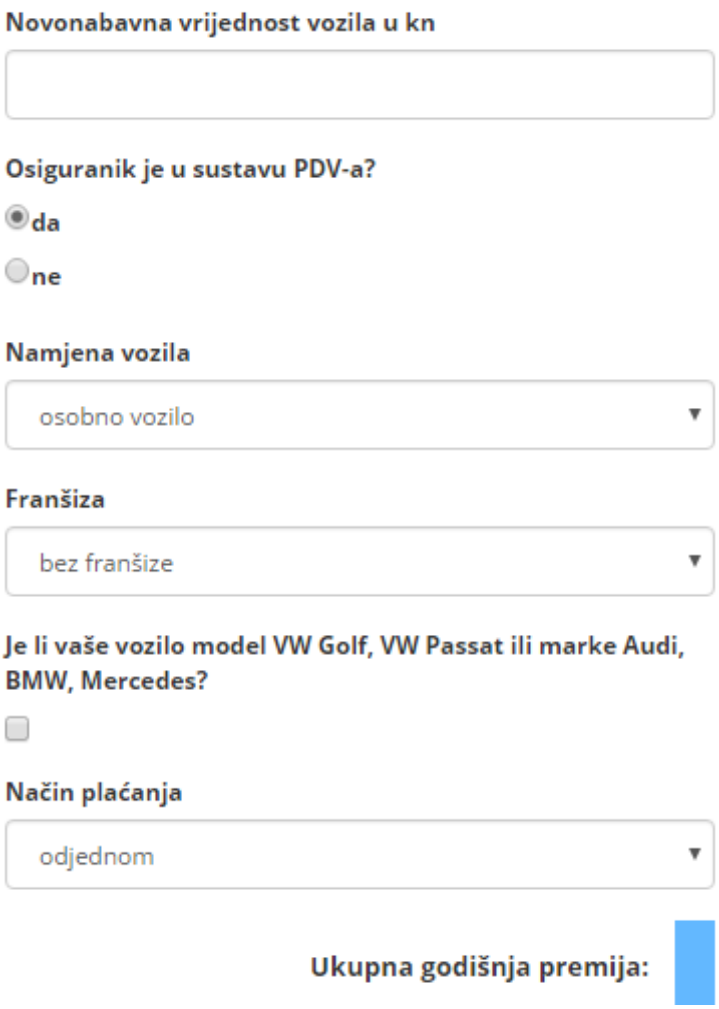
Uprava Društva se sastoji od najmanje dva člana, a najviše od pet. Uz njih su tu i savjetnik Uprave te poslovni tajnik. Društvo djeluje na razini od četiri sektora u skladu sa skupinama poslova u koje spadaju prodaja (autoodgovornost i kasko, osobe i imovina), štete (tuzemne i međunarodne), financije (računovodstvo, kontroling i revizija) i informatika (sistemski poslovi, programerski poslovi). Udio društva na tržištu obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u 2015. g. iznosio je 13,98%, a udio kasko osiguranja iznosio je 7,99%. Po izvješćima vidljive su visoke stope rasta svih pokazatelja poslovanja te se bilježi kontinuiran razvoj već dugi niz godina.[32]

5.2. Izračun premije

Premiju za kasko osiguranje moguće je izračunati samostalno putem službene internetske stranice te je informativnog karaktera. Izračun obuhvaća novonabavnu vrijednost vozila u kn, namjenu vozila, da li je osiguranik u sustavu PDV-a, mogućnost ugovaranja franšize (do 5%). Također postoji mogućnost promjene premije ukoliko je automobil određenog tipa. Na kraju

[32] Jadransko osiguranje d.d. (2016): Podaci o društvu [Internet], raspoloživo na: http://www.jadransko.hr/

se odabire način plaćanja (odjednom ili obročno). Svi ovi faktori utječu na godišnju premiju (slika 2.). Ukupna bruto premija društva za cestovna motorna vozila na vlastiti pogon u 2015. g. iznosila je 52.522.136 kn što je za 7,64% više nego u 2014. g.

Slika 2. Izračun premije za kasko osiguranje
Izvor: Jadransko osiguranje d.d. , www.jadransko.hr

5.3. Ponuda i polica osiguranja

Međutim za izradu obvezujuće ponude i sastavljanje konačnog ugovora potrebno je kontaktirati djelatnike te doći u jednu od podružnica. Ugovaratelj osiguranja prima Uvjete za kasko osiguranje u obliku knjižice koja se sastoji od 2 dijela. Prvi dio su uvodne i opće odredbe koja služe za informiranje ugovaratelja o svim odredbama te temeljnom poslovanju.

Drugi dio su posebni Uvjeti za potpuno kasko osiguranje motornih vozila – kasko povjerenja. Kasko povjerenje je osiguranje u kojem osiguranik sudjeluje u nadoknadi ovisno o postotku štete. Dakle, ugovara franšizu veću od 5%. Uvjeti se mijenjaju ovisno o tržištu te volji

osiguratelja. Jadransko osiguranje d.d. također ugovaratelju izdaje tzv. zelenu kartu koja mu služi za pokrivanje štete u međunarodnom prometu (slika 3.).

Ponuda za zaključivanje ugovora se sastoji od broja sadašnje kao i ranije police, datuma početka i završetka osiguranja, informacija ugovaratelja i osiguranika (ime, OIB, adresa), vrste vozila te karakteristikama vozila. Sadrži potpuni obračun premije, kao i njegovu osnovicu te eventualne bonuse. Na kraju ponude obvezni su potpisi osiguratelja i ugovaratelja (slika 3.).

JADRANSKO OSIGURANJE D.D. ZAGREB
Listopadska 2 - RH - 10000 Zagreb - OIB: 94472454976 - www.jadransko.hr
PODRUŽNICA SPLIT - Varaždinska 54 - 21000 Split - tel: 021/393 111 - fax: 021/393 183

PONUDA K 06800072879

ZA ZAKLJUČIVANJE UGOVORA ZA KASKO OSIGURANJE MOTORNOG VOZILA

Broj ranije police: K06800069928
Osiguranje počinje 30.05.2015 u 24 sati i traje do 30.05.2016. do 24 sata.
Ugovaratelj:

Osiguranik:

Predmet osiguranja: OSOBNO, RENAULT MEGANE SPORT Reg. oznaka:

Broj šasije:	VF1LM0C0H33738152	Boja karoserije:	SIVA MET.	Br. vrata:	4
Snaga [kW]:	84	Zapremnina[ccm]:	1598	Br. putn. mj.:	5
God. proizvodnje:	2005	Dat. prve reg.:		Prijeđeni km:	

Osnovica za obračun premije: 110.040,65 kn PDV uključen Izvor: AUTO KUĆA

OBRAČUN PREMIJE:	STOPA[%]	PREMIJA
Potpuni kasko bez franšize (individualno)	3,250	3.576,32 kn
UKLJUČEN RIZIK KRAĐE	15,00	536,45 kn
BONUSI: B5	50,00	-2.056,39 kn
BA	10,00	-205,64 kn

KOMERCIJALNI POPUST - KARTICA	5,00	-92,54 kn
Porez na premiju AK od 10,00 % na osnovicu od	1.758,20 kn	175,82 kn
UKUPNA PREMIJA KASKO OSIGURANJA		1.934,02 kn

Franšiza za rizik krađe je 0,00%.
Oslobođeno PDV-a po čl.40 Zakona o PDV-u

Uvjeti kasko osiguranja predstavljaju sastavni dio ove ponude, osiguranik potpisom potvrđuje da je ista primio.
IZJAVA UGOVARATELJA OSIGURANJA:
Opis predmeta osiguranja odgovara činjeničnom stanju. Upoznat sam sa značenjem ponude pri sklapanju ugovora o osiguranju. Primio sam gore navedene uvjete i klauzule prema kojima se ugovara ovo osiguranje. Prihvaćam da osiguratelj ima pravo na ispravak računskih i drugih grešaka zastupnika. Suglasan sam da Jadransko osiguranje d.d. prikuplja i dalje obrađuje moje osobne podatke u svrhu sklapanja ugovora o osiguranju za vrijeme trajanja ovog ugovora. Suglasan sam sa ispravnošću podataka na polici te sa prikupljanjem i obradom svojih osobnih podataka u svrhu marketinga i ostalih poslova, uključivo od strane Jadranskog osiguranja d.d.. Jadransko osiguranje će čuvati osobne podatke kao profesionalnu tajnu.
Obvezujemo se u roku od 14 dana osiguraniku dostaviti Policu.
Pribavljač: 0022500, PM: 80A2
SPLIT, 28.05.2015.

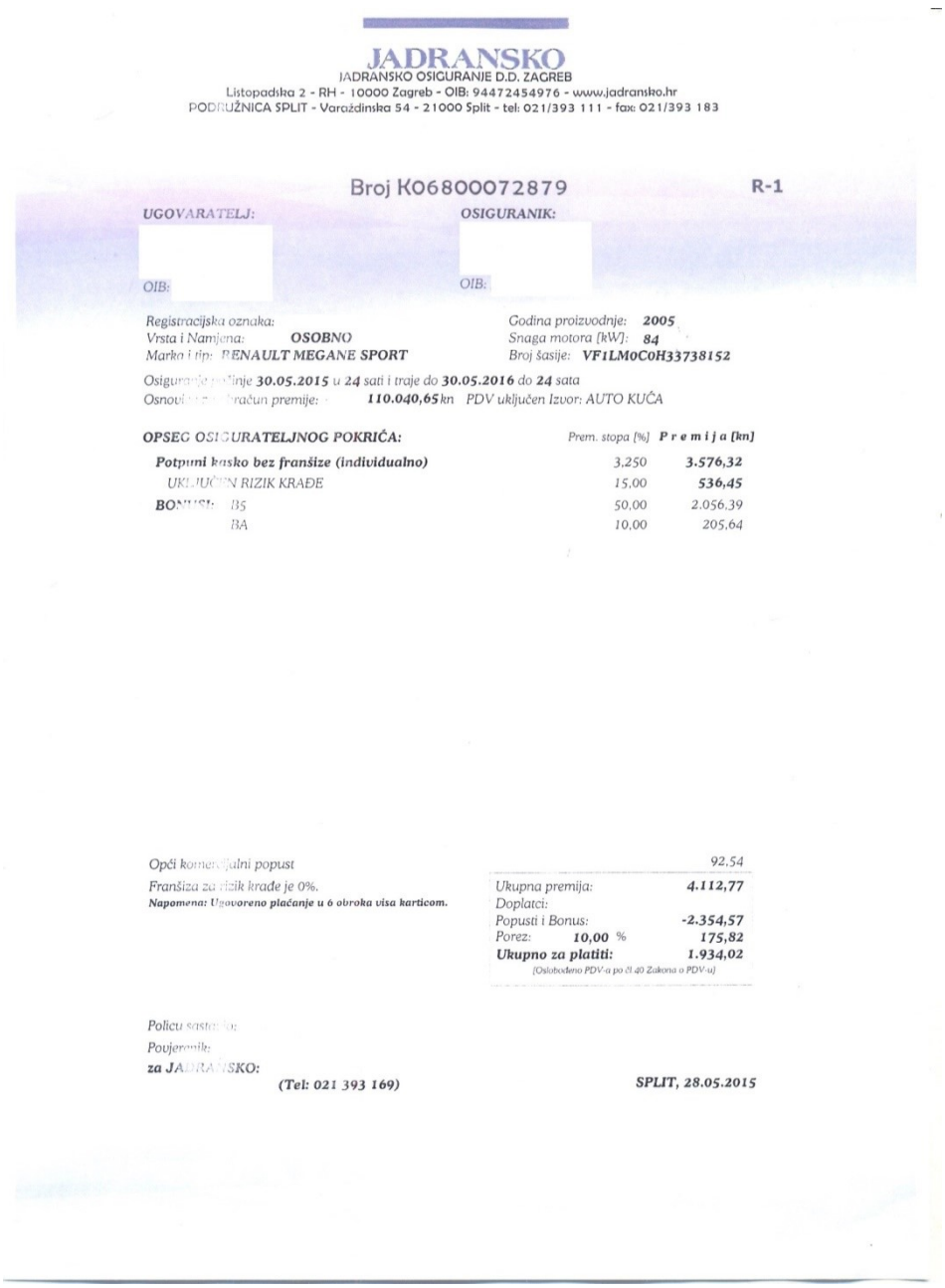
OSIGURATELJ UGOVARATELJ

JADRANSKO osiguranje d.d. ZAGREB

Primjerak za JADRANSKO osiguranje

Slika 3. Primjer ponude za zaključivanje ugovora o kasko osiguranju
Izvor: Jadransko osiguranje d.d.

Polica osiguranja sadrži sve bitne odrednice kao i ponuda osiguranja uz uvjet navođenja osobe koja je sastavila policu te povjerenika (slika 5).

JADRANSKO
JADRANSKO OSIGURANJE D.D. ZAGREB
Listopadska 2 - RH - 10000 Zagreb - OIB: 94472454976 - www.jadransko.hr
PODRUŽNICA SPLIT - Varaždinska 54 - 21000 Split - tel: 021/393 111 - fax: 021/393 183

Broj K06800072879 R-1

UGOVARATELJ: OSIGURANIK:

OIB: OIB:

Registracijska oznaka:
Vrsta i Namjena: OSOBNO
Marka i tip: RENAULT MEGANE SPORT
Godina proizvodnje: 2005
Snaga motora [kW]: 84
Broj šasije: VF1LM0C0H33738152

Osiguranje počinje 30.05.2015 u 24 sati i traje do 30.05.2016 do 24 sata
Osnovica za obračun premije: 110.040,65 kn PDV uključen Izvor: AUTO KUĆA

OPSEG OSIGURATELJNOG POKRIĆA:	Prem. stopa [%]	P r e m i j a [kn]
Potpuni kasko bez franšize (individualno)	3,250	3.576,32
UKLJUČEN RIZIK KRAĐE	15,00	536,45
BONUSI: B5	50,00	2.056,39
BA	10,00	205,64

Opći komercijalni popust 92,54
Franšiza za rizik krađe je 0%.
Napomena: Ugovoreno plaćanje u 6 obroka visa karticom.

Ukupna premija:	4.112,77
Doplatci:	
Popusti i Bonus:	-2.354,57
Porez: 10,00 %	175,82
Ukupno za platiti:	1.934,02

(Oslobođeno PDV-a po čl.40 Zakona o PDV-u)

Policu sastavio:
Povjerenik:
za JADRANSKO:
(Tel: 021 393 169)

SPLIT, 28.05.2015

Slika 5. Polica osiguranja za kasko osiguranje

Izvor: Jadransko osiguranje d.d.

Prema podacima studije slučaja potvrđeno je kako Jadransko osiguranje d.d omogućava svojim korisnicima kvalitetnu ponudu i potrebne informacije o kasko osiguranju. Udio tržišta za prošlu, 2015., godinu iznosi 7,99% te su na četvrtoj poziciji među društvima za osiguranje za kasko osiguranje po udjelu društva u zaračunatoj bruto premiji.

6. ZAKLJUČAK

Osiguranje motornih vozila je osiguranje za automobile, motocikle, kamione te ostala motorna vozila. Primarna svrha ovog osiguranja je financijska zaštita u slučaju štete automobila ili tjelesnih ozljeda nanesene fizičkim osobama nastale prometnim nesrećama i od odgovornosti koja bi mogla nastati iz njih. Pokriće ostalih opasnosti uključuje osiguranje protiv krađe i oštećenja vozila koja nisu nastala u prometnim nesrećama.

U tu svrhu razlikujemo dvije vrste osiguranja motornih vozila: obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje. Kod prvog osiguranja korisnik vozila dužan je prema Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu sklopiti ugovor osiguranja od automobilske odgovornosti. Tim putem pokriva odgovornosti za štete nastale trećim osobama. Kasko osiguranje nije dužan sklopiti, međutim ponekad za zaštitu vlastite imovine ga zahtijevaju banke i leasing kuće.

Kroz analizu razvijenosti ovih osiguranja na tržištu Republike Hrvatske pokazalo se da je razvoj obveznog osiguranja u Republici Hrvatskoj znatno usporen nakon liberalizacije tržišta. Glavni pokazatelji ovog razvoja na kojima se temelje podaci su zaračunate bruto premije koje su značajno pale u usporedbi s podacima broja izdanih polica koja bilježe povećanje. Što se tiče kasko osiguranja, iako su se u zadnjih godinu dana premije kasko osiguranja povećale, ne može se reći da je tržište kasko osiguranja u Republici Hrvatskoj razvijeno. Razlog tome je još uvijek loša gospodarska situacija te velik broj starijih automobila. U budućnosti, ako bi se popravila ekonomska situacija u Republici Hrvatskoj te povećao broj motornih vozila, može se zaključiti da će se i povećati broj i razvijenost ovih osiguranja.

Značenje ovih osiguranja u upravljanju rizicima je od iznimne važnosti budući da su motorna vozila u današnje vrijeme u Republici Hrvatskoj najčešća prometna sredstva te je život bez njih nezamisliv. Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti predstavlja primarno osiguranje vezano uz motorno vozilo dok ga kasko osiguranje nadopunjuje.

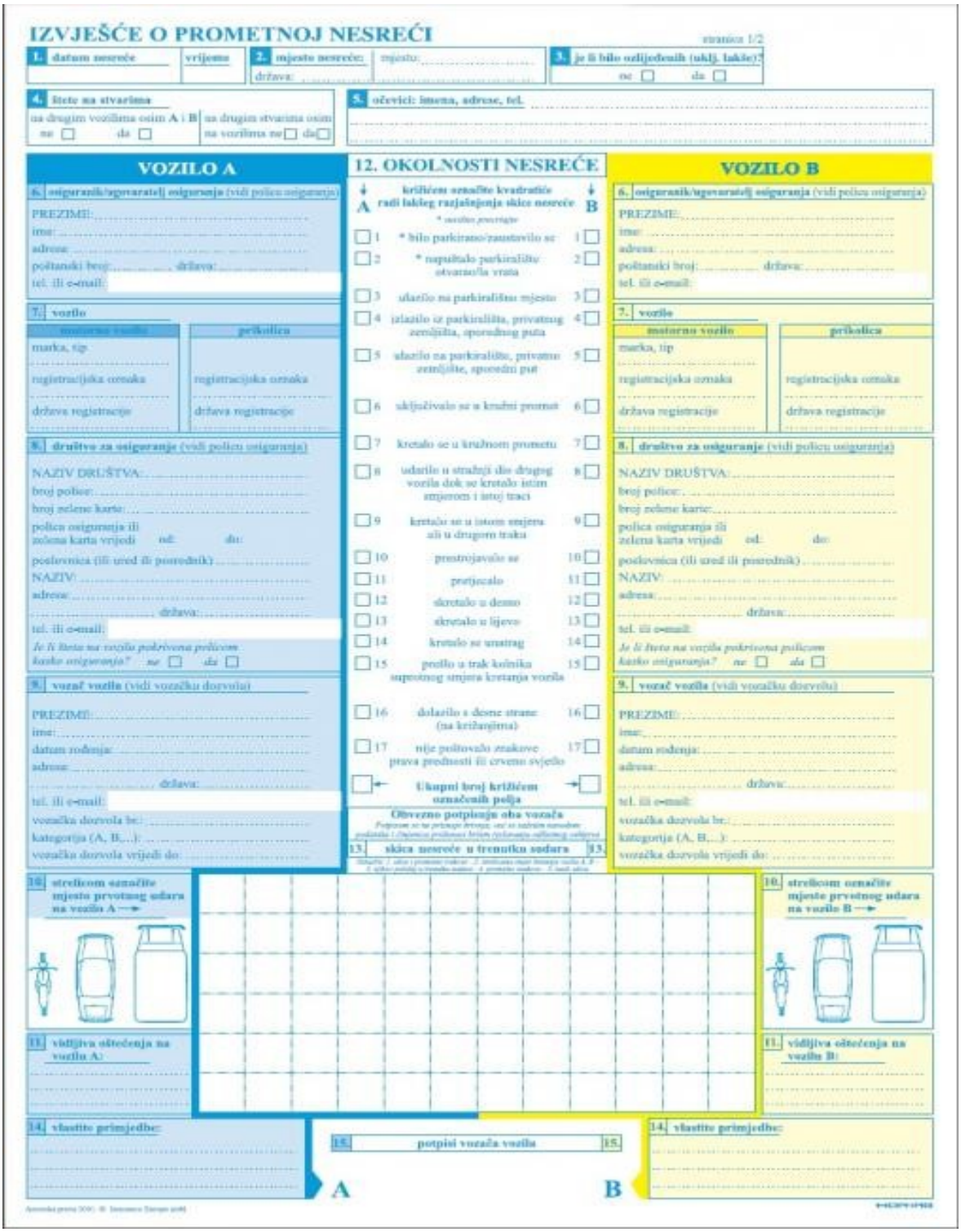
Prema podacima studije slučaja potvrđeno je kako Jadransko osiguranje d.d omogućava svojim korisnicima kvalitetnu ponudu i potrebne informacije kasko osiguranja te su jedno od vodećih društava za osiguranje za kasko osiguranje u Republici Hrvatskoj.

LITERATURA

1. Belanić, L. (2007.) : Treće osobe u osiguranju od automobilske odgovornosti [Internet], raspoloživo na: https://bib.irb.hr/datoteka/402671.belanic_Zb_PFRI_2007_br._1.pdf [26.7.2016.]
2. Burza (2002): Vozač motornog vozila nije dužan zaključiti ugovor o osiguranju [Internet], raspoloživo na: https://burza.com.hr/portal/vozac-motornog-vozila-nije-duzan-zakljuciti-ugovor-o-osiguranju-od-odgovornosti/964 [5.8.2016.]
3. Ćurković, M. (2014) , Liberalizacija tržišta obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti - hrvatsko iskustvo [Internet], raspoloživo na: http://sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202014/Zbornik%20PDF-ovi/02%20Curkovic.pdf [1.8.2016.]
4. Ćurković, M. (2007): Obvezna osiguranja u prometu, Zagreb.
5. Elita plus, agencija za zastupanje u osiguranju (2016): Ugovor o osiguranju [Internet], raspoloživo na: http://elitaplus.hr/ugovor-o-osiguranju.htm [5.8.2016.]
6. HOK osiguranje, (2016) : Kasko osiguranje [Internet], raspoloživo na: http://www.hok-osiguranje.hr/kasko-osiguranje-108133.aspx [10.8.2016.]
7. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (2009): Tržište osiguranja [Internet], raspoloživo na: http://www.hanfa.hr/getfile/39205/trziste_osiguranja.pdf [25.7.2016.]
8. Hrvatski ured za osiguranje (2016): Naputak za primjenu Izvješća o prometnoj nezgodi [Internet], raspoloživo na: https://www.huo.hr/hrv/Naputak-za-primjenu-Izvjesca-o-prometnoj-nezgodi/42 [27.7.2016.]
9. Hrvatski ured za osiguranje : Statistička izvješća [Internet], raspoloživo na: http://www.huo.hr/hrv/statisticka-izvjesca/18/ [27.7.2016.]
10. Jadransko osiguranje (2016): Kasko osiguranje [Internet]:, raspoloživo na: http://www.jadransko.hr/osiguranja/vozila/kasko-osiguranje [15.8.2016.]
11. Jadransko osiguranje (2016): Organizacija društva [Internet], raspoloživo na: http://www.jadransko.hr/o-nama/organizacija-drustva [20.8.2016.]
12. Jadransko osiguranje (2016): Publikacije [Internet], raspoloživo na: http://www.jadransko.hr/o-nama/publikacije [20.8.2016.]
13. Jadransko osiguranje (2016): Temeljni podaci [Internet], raspoloživo na: http://www.jadransko.hr/o-nama/temeljni-podaci [20.8.2016.]
14. Klasić, K. , Andrijanić I. (2013): Osnove osiguranja, načela i praksa, Zagreb.

15. Narodne novine (2016): Zakon o obveznim odnosima, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15
16. Narodne novine (2014) : Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14
17. Narodne novine (2016): Zakon o osiguranju, Narodne novine d.d. Zagreb, broj 30/15
18. Pazinović, M. (2003): Osnove o osiguranju i reosiguranju, Zagreb.
19. Vrdoljak, I. Kasko osiguranje. [Internet], raspoloživo na: http://www.nasciturus.com/skriptarnica/doc_view/137-kasko-osiguranjereferat- [29.7.2016.]

PRILOG 1

IZVJEŠĆE O PROMETNOJ NESREĆI

stranica 1/2

1. datum nesreće | vrijeme | 2. mjesto nesreće: | mjestu: | 3. je li bilo ozlijeđenih (uklj. lakše)? ne ☐ da ☐

4. štete na stvarima: na drugim vozilima osim A i B: ne ☐ da ☐ | na drugim stvarima osim na vozilima: ne ☐ da ☐

5. očevici: imena, adrese, tel.

VOZILO A

6. osiguranik/ugovaratelj osiguranja (vidi policu osiguranja)

PREZIME:
ime:
adresa:
poštanski broj: država:
tel. ili e-mail:

7. vozilo

motorno vozilo | prikolica

marka, tip
registracijska oznaka | registracijska oznaka
država registracije | država registracije

8. društvo za osiguranje (vidi policu osiguranja)

NAZIV DRUŠTVA:
broj police:
broj zelene karte:
polica osiguranja ili zelena karta vrijedi od: do:
poslovnica (ili ured ili posrednik):
NAZIV:
adresa:
država:
tel. ili e-mail:
Je li šteta na vozilu pokrivena policom kasko osiguranja? ne ☐ da ☐

9. vozač vozila (vidi vozačku dozvolu)

PREZIME:
ime:
datum rođenja:
adresa:
država:
tel. ili e-mail:
vozačka dozvola br.:
kategorija (A, B,...):
vozačka dozvola vrijedi do:

10. strelicom označite mjesto prvotnog udara na vozilu A →

11. vidljiva oštećenja na vozilu A:

14. vlastite primjedbe:

12. OKOLNOSTI NESREĆE

križićem označite kvadratiće radi lakšeg razjašnjenja skice nesreće

A | B

1 * bilo parkirano/zaustavilo se
2 * napuštalo parkiralište otvaralo vrata
3 ulazilo na parkiralište mjesto
4 izlazilo iz parkirališta, privatnog zemljišta, sporednog puta
5 ulazilo na parkiralište, privatno zemljište, sporedni put
6 uključivalo se u kružni promet
7 kretalo se u kružnom prometu
8 udarilo u stražnji dio drugog vozila dok se kretalo istim smjerom i istoj traci
9 kretalo se u istom smjeru ali u drugom traku
10 prestrojavalo se
11 pretjecalo
12 skretalo u desno
13 skretalo u lijevo
14 krenulo se unatrag
15 prešlo u trak kolnika suprotnog smjera kretanja vozila
16 dolazilo s desne strane (na križanjima)
17 nije poštovalo znakove prava prednosti ili crveno svjetlo

Ukupni broj križićem označenih polja

Obvezno potpisuju oba vozača

13. skica nesreće u trenutku sudara

15. potpisi vozača vozila

A B

VOZILO B

6. osiguranik/ugovaratelj osiguranja (vidi policu osiguranja)

PREZIME:
ime:
adresa:
poštanski broj: država:
tel. ili e-mail:

7. vozilo

motorno vozilo | prikolica

marka, tip
registracijska oznaka | registracijska oznaka
država registracije | država registracije

8. društvo za osiguranje (vidi policu osiguranja)

NAZIV DRUŠTVA:
broj police:
broj zelene karte:
polica osiguranja ili zelena karta vrijedi od: do:
poslovnica (ili ured ili posrednik):
NAZIV:
adresa:
država:
tel. ili e-mail:
Je li šteta na vozilu pokrivena policom kasko osiguranja? ne ☐ da ☐

9. vozač vozila (vidi vozačku dozvolu)

PREZIME:
ime:
datum rođenja:
adresa:
država:
tel. ili e-mail:
vozačka dozvola br.:
kategorija (A, B,...):
vozačka dozvola vrijedi do:

10. strelicom označite mjesto prvotnog udara na vozilu B →

11. vidljiva oštećenja na vozilu B:

14. vlastite primjedbe:

Prilog 1. Europsko izvješće o nezgodi

Izvor: Hrvatski ured za osiguranje

SAŽETAK

Cilj ovog rada bio je analizirati vrste osiguranja cestovnih motornih vozila kao i njihovo kretanje na tržištu u Republici Hrvatskoj. Analizom je pokazano da zaračunate bruto premije obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti imaju opadajući trend nakon liberalizacije i deregulacije tržišta, kada bilježe pad. Broj izdanih polica obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti bilježi rast te ostaje relativno konstantan. Udio kasko osiguranja u neživotnim osiguranjima bilježi porast u 2014. g. Prevladavajuća vrsta osiguranja je kasko osiguranje cestovnih motornih vozila na vlastiti pogon s udjelom većim od 90%.

Studijem slučaja analizirano je kasko osiguranje na primjeru društva za osiguranje Jadransko osiguranje d.d. S visokim udjelom na tržištu koji broji četvrt milijuna korisnika, društvo nudi sve vrste neživotnih osiguranja. Na tržištu kasko osiguranja, društvo je u 2015. g. ostvarilo rast ukupne bruto premije za cestovna motorna vozila na vlastiti pogon za 7,64% u odnosu na 2014. g., s apsolutnim iznosom od 52.522.136 kn. Udio društva na tržištu u zaračunatoj bruto premiji kasko osiguranja u 2015. g. iznosi 7,99% te zauzima četvrto mjesto. Jadransko osiguranje d.d. zasigurno je jedna od vodećih hrvatskih osiguravajućih kuća koja već dugi niz godina bilježi kontinuirani razvoj.

Ključne riječi: obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti, kasko osiguranje, Republika Hrvatska

SUMMARY

The aim of this study was to analyze the types of insurances of road motor vehicles and their movement in the market in the Republic of Croatia. The analysis showed that gross written premiums of motor third party liability insurance have been decreasing after the liberalization and deregulation of the market, which decreased compared to the previous year. The number of motor third party liability insurance policies increased and remains relatively constant. Share of motor vehicle insurance in non-life insurance increased in 2014. The most common type of motor vehicle insurance is a motor vehicle insurance under their own power with a share of more than 90%.

Case study analyzed motor vehicle insurance of an insurance company Jadransko osiguranje d.d. With a high market share of a quarter million users, the company offers all kinds of non-life insurances. In 2015., the company achieved growth in total gross premiums for motor vehicles under their own power of 18.25%, compared to 2014., with the absolute amount of 52.522.136 kn. The share of the company in the market in gross written premium of motor vehicle insurance in 2015. is 7.99% and is ranked fourth. Jadransko osiguranje d.d. is certainly one of the leading Croatian insurance companies which continiously develops throughout the years.

Keywords: motor third party liability insurance, motor vehicle insurance, Republic of Croatia